

XARE

EUSKARAZKO KULTURA
DIGITALAREN I. JARDUNALDIAK

2019_URRIAK 31_DURANGO

EGITARAUJA

EUSKARAZKO KULTURA DIGITALAREN GUNEA

Durangoko Landako Gunea, Plateruena Kafe Antzokia eta Zugaza Zinema Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologia berrien gune garrantzitsu bihurtuko dira urriaren 31n. Azkue Fundazioak eta Xarek berak Eusko Jaurlaritzaren nahiz Durangoko Udalaren laguntzaz antolatutako jardunaldia da hau; IKTen alorrean eta, oro har, kultura digitalaren esparruan euskararen erabilera sustatu nahi duen egitasmoa: *Xare*.

Gazteak izango dira hitzordu honetan protagonista, Batxilergoko 1go mailako 450 ikaslek hartuko baitute parte. Aurtengo berritasuna eta interesgune nagusia Era Aretoa (Zugaza Zinema) izango da, teknologia berriez egiten dugun erabileraren inguruan hausnartzera bideratutako gunea, hain zuzen. Mainer Likonak (Gipuzkoako Software Askea elkarteak) eta Ane Ortiz sexologoak (Emaize) hitzaldi interaktibo bana emango dute pribatutasunaren eta sare sozialen bidezko harremanen inguruan, hurrenez hurren. Izan ere, teknologia berriak gero eta gehiago erabiltzen ditugu gure bizitzako eremu intimoenetan ere, eta horregatik da garrantzitsua erabilera horren (ona, erdipurdikoa ala txarra) ondorioak ezagutzea eta kalteak saihestea.

Info Aretoan (Plateruena Kafe Antzokia) euskarazko kultura digitalaren esparruan aitzindari izan diren eta egun lanean diharduten 6 proiektuen inguruko aurkezpen labur (12') bana entzungo dute ikasleek. Eta Ikas Aretoan, bestalde, (Landako Gunea) zortzi lantegi praktiko izango dituzte aukeran app diseinatzaileekin, robotikan, 3D inprimagailuekin edota bideomappingean trebatzeko, besteak beste.

AURKIBIDEA

PLANOA	04
ORDUTEGIA	06
ERA ARETOA	07
INFO ARETOA	08
IKAS ARETOA	10

DURANGO

LANDAKO HIRIBIDEA

1

PLATERUENA
KAFE ANTZOKIA

2

LANDAKO
GUNEA

MONTEVIDEO ETORBIDEA

3

ZUGAZA
ZINEMA

URIBARRI KALEA

XARE

1 **INFO**
ARETOA

2 **IKAS**
ARETOA

3 **ERA**
ARETOA

ORDUTEGIA

URRIAK 31

8:45 SARRERA

9:00 HARRERA EKITALDIA

09:15-10:30 LEHEN TXANDA

10:45-12:00 BIGARREN TXANDA

12:30-13:45 HIRUGARREN TXANDA

ERA ARETOA

Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologia berriek gero eta presentzia handiagoa dute gure egunerokoan, baita esparru pribatu eta intimoenetan ere. Aldaketak itzelezko abiaduran datoz gainera: gailuak, app-ak, sare sozialak... etengabe agertu eta desagertzen dira berriagoei bide emateko. Baina horiek guztiak lanabesak besterik ez dira; erabiltzaileoi dagokigu erabilera ona, erdipurdikoa ala txarra egitea, eta horrek izan ditzakeen ondorioen jakitun izatea. Pribatutasunaren eta sare sozialen bidezko harremanen inguruko hitzaldi bana hartuko du Era Aretoak, IKTekin edota hauen aurrean geure burua ez ezik gure ingurukoena ere zaintzeko jarraibideak partekatzeko.

- **Pribatutasuna Sarean** – *Maidar Likona* – *Gisa Elkarte*

Sare sozialak gero eta gehiago erabiltzen ditugu gure eguneroko bizitzako alor guztietan: aisialdian, ikasketetan, lanean, harremanetan... Baina nolako arrastoa uzten dugu? Nork eskura dezake informazio hori? Nolako ondorioak izan ditzake? Eta etorkizunean? Galdera horien erantzuna jasoko dugu, eta batez ere, sareak egoki erabiltzeko hainbat aholku eskuratuko ditugu.

- **Harremanak 3.0: like bat eman** – *Emaize*

Esparru digitaleko harreman afektibo-sexualen ereduaz aztertuko dugu, eta arriskuak gutxitzeko edo ekiditeko baliabideak planteatuko ditugu. Telefono mugikor bidezko balizko kontrolaren inguruan hausnartuko dugu. Sedukzioa eta ligatzea aro digitalean: sare sozialak eta ligatzeko APPak; maitasun erromantikoaren mitoak plano digitalean...

Dinamiketan parte hartzeko komenigarria da telefono mugikor bat eramatea.

INFO ARETOA

Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologia berrien erabilera ardatz duten euskarazko sei egitasmok euren proiektuak aurkeztuko dituzte. Eta, horrez gain, Sarea erabiltzerakoan pribatutasuna zaintzeko aholkuak jasoko dituzte ikasleek.

- **Interneten ere lehen hitza euskaraz** - *Puntu Eus Fundazioa*
Euskararen ikusgarritasuna handitzeko, garrantzitsua da Sarean ere lehen hitza euskaraz egitea. Sareko lehen hitz hori, gure hizkuntza zein den adierazten duen hitz hori, gure gailuek ematen dute eta, horregatik, garrantzitsua da gailuak euskaraz konfiguratuta izatea, bai nabigatzaileak, baita mugikorrak ere.
- **Gazte Gara Gazte @ Ahotsak.eus**
Izaskun Gaston - Badihardugu Elkarte
Euskal Herriko gazteei egindako elkarrizketen bidez lekukotasunak biltzen ditu egitasmo honek. Batez ere bi gai lantzeko: aisialdia eta hizkuntza. Nola bizi dute aisialdia gazteenek? Nola aldatu dira ohiturak azken urteotan? Zein zaletasun dituzte? Eta euren aisialdian zein leku du euskarak? Nola uztartzen dituzte gaztelania edo bestelako hizkuntzak?
- **Booktegi** – *Aritz Branton*
Guztion liburuak, guztiontzat lelopean, Booktegi euskarazko liburu pila eskaintzen du formatu digitalean. Bertan liburuak doan eskaintzen dira, inork ez du ordaintzen liburuen truke, eta inori ez zaio ezer ordaintzen. Plataforma honek, egileei euren idazlanak zabaltzen laguntzen die, eta era berean, irakurleei lan berriak doan ezagutzeko aukera ematen die.

- **Nola kopiau Wikipedia Wikipedia kopiau gabe?**

Euskal Wikilarien Elkarte

Wikipedia munduko webgunerik bisitatuenetako bat da, eta euskaraz egunero bisita gehien dituena. Ikasleek ere egunero bisitatzeko dute, askotan kopiau eta pegatzeko. Wikipedia kopiautzea legala bada ere, ez da hori irakasleak eskatu duena. Hitzaldi honetan Wikipediako erreferentzia sistemaren garrantzia zein den ikusiko dugu, Wikipedia kopiau ordeztu, jatorrizko testuak irakurri eta kopiautzeko. Wikipedia iturri bakoitzeko, beste testu batzuetarako sarbidea badelako.

- **Common Voice: teknologiarekin euskaraz komunikatu ahal izateko auzolan digitala**

Asier Iturralde - Librezale

Gero eta maizago ahotsa erabiltzen dugu makinekin komunikatzeko, baina orain arteko sistemek (Google Assistant, Apple Siri, Microsoft Cortana, Amazon Alexa...) pribatutasun arazoak dituzte eta hizkuntza nagusietan bakarrik daude erabilgarri. Mozilla Fundazioaren Common Voice proiektuak arazo horiei irtenbidea eman nahi die eta Librezale taldeak gure gailuekin euskaraz eta libre aritu ahal izateko helburua duen auzolan digital erraldoi baterako deia egin du.

- **Zure mugikorrek ezkututzen duena**

Saray González - Alboan

Bizi garen teknologia mundu honetan, zein da produktu elektronikoek egiten duten ibilbidea? Haien osagai diren material eta mineralak erazten dituztenetik gure poltsikora iristen diren arte; eta, era berean, horiek birziklatzera botatzen ditugun arte, zer nolako eragina dute ingurumenean eta gizartean?

IKAS ARETOA

Tailer edo ikastaro praktikoaren gunea da. Ikasleak 20 lagun inguruko taldetan banatuko dira eta talde bakoitzak tailer bakar batean hartuko du parte. Aldez aurretik izena eman behar da eta ikastaro batzuetarako beharrezkoa da telefono mugikorra edo ordenagailu eramangarria eramatea.

- **Musika sortu, nahastu eta zabaltzeko aplikazioak** – *Dj Makala*
Mugikorrek, tabletek eta antzeko gailuek eskaintzen dituzten musika aplikazio berriei ariko gara era erraz, intuitibo eta dibertigarrian. Musika sortzea, nahastea eta, azkenik, zabaltzea izango da helburua.

Tailer honetan parte hartzeko beharrezkoa da smartphonea edo tableta eta aurikularrak eramatea.

- **Bideo mappinga; errealitatea areagotzen proiektzioak objektuen geometrietara doitu** – *Elurmaluta*
Saio honetan bideo mappingaren inguruko esperientziak landuko ditugu, oinarriko kontzeptuak praktikaren bidez ezagutuko ditugu, korapilo teknikoetan sartu gabe. Lau gune izango dira eta bakoitzean ariketa bat egingo da. Besteak beste, honako hauek egingen dira: kideen gainean proiektatutako jantziak marraztu, ikasleen aurpegiak erabiliz paretetan aurpegi berriak sortu eta irudiak geometria jakin batera doitzen ikasi. Horrez gain, bideo mappingaren inguruko aplikazioen adibideak ikusiko ditugu.

- **AppInventor** – *Talaios*
Ikastaro honen bidez Android mugikorretarako aplikazioak sortzeko oinarriko ezagutza jasoko dugu. App Inventor zerbitzuaren interfazea erabiliz, partaideei mugikorretarako oinarriko aplikazio bat sortzeko eta bere Android mugikorrean instalatzeko prozesua erakutsiko zaie.

Partaide bakoitzak, posible bada, Android sistema duen mugikor bat eraman beharko du.

- **Erralitate Birtuala** – *Protomakers*

lbilbide labur bezain oparoa duen errealtate birtualaren mundura hurbiltzeko aukera izanen dugu tailer honetan, esperientzia hitzak beste dimentsio bat dauka. Betaurrekoak jantzi eta jauzi egin zure aurrean zabalduko den mundura.

- **Wikipedia** – *Euskal Wikilarien Elkarte*

Wikipedia auzolanean eraikitzen diren Entziklopediak dira. 300 hizkuntzatan dagoen proiektu honetan euskara 29. postuan dago artikulua kopuruari dagokionez, baina oraindik asko dugu egiteke. Ikasleek egunero erabiltzen dute Wikipedia, baina gutxitan saiatzen dira bertan edukia gehitzen. Entziklopedia guztiok elikatu dezakegu, lantegi honetan nola egin ikasiko dugu.

- **Arduino** – *Protomakers*

Arduino xafletarako oinarritzko programazioa, hardware aplikazioetako hizkuntza eta aukerak ezagutzeko oinarritzko hastapen ikastaroa dugu hau. Elektronika interaktiboaren munduan era arin eta praktikoan hasteko aukera. Elektronika eta programazio munduko oinarritzko kontzeptuak.

- **3D inprimagailuak** – *Protomakers*

Badakizu gai garela guk geuk gure objektuak sortzeko 3D inprimagailu baten bidez? Taldeka objektu bat sortu, diseinatu eta modelatzeko prozesu guztia segituko dugu, objektua inprimatu arte. Saretik diseinuak eskuratu eta konpartitzeko aukera ere izanen dugu.

- **Raspberry Pi** – *Iñaki Izkue*

Raspberry Pi Cambridgeko irakasle talde batek sorturiko plaka ordenagailu txiki eta merkeak dira. Hardware libreko proiektua da, eta irabazi asmorik gabeko ekimena. Lantegi honen bidez, taldeka, Raspberry Piren oinarritzko funtzionamendua ezagutzeko proiektu simple bezain dibertigarriak gauzatuko ditugu.

Antolatzaileak:

Laguntzaileak:

